

Ochrana soukromí v elektronických komunikacích

Zákon o elektronických komunikacích – odbornou veřejností dlouho očekávaný – nabyl účinnosti 1. 5. 2005; v září 2004 byl schválen zákon o některých službách informační společnosti. Oba zákony vložily na bedra Úřadu pro ochranu osobních údajů

o elektronických komunikacích je ÚOOÚ svěřena samostatná působnost v této oblasti – paragraf 87, odstavec 4. ÚOOÚ bude vykonávat dozor nad dodržováním povinností při zpracovávání osobních údajů.

RNDr. Karel Neuwirt, předseda ÚOOÚ
JUDr. Alena Kučerová, náměstkyně sekce kontrolních a správních činností ÚOOÚ
Ing. František Novák, ředitel odboru informatiky ÚOOÚ

novou dozorovou povinnost a nové kompetence. Od 1. ledna 2005 vstoupil v působnost v plném rozsahu, včetně sankcí, i novelizovaný zákon o ochraně osobních údajů. O tom, jak se vzájemně doplňují dvě nové právní normy týkající se elektronických komunikací a telekomunikací v záležitostech ochrany soukromí občana, jsme hovořili s předsedou ÚOOÚ RNDr. Karlem Neuwirtem, náměstkyní předsedy JUDr. Alenou Kučerovou a ředitelem odboru informatiky ÚOOÚ Ing. Františkem Novákem.

Přijmout nový zákon o elektronických komunikacích je povinností České republiky vyplývající z jejího řádného členství v Evropské unii (EU). Do návrhu tohoto zákona byl promítnut regulační rámec EU pro elektronické komunikace. Ten obsahuje i takový právní předpis, jakým je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích). Je podobný právní předpis součástí nového zákona o elektronických komunikacích?
Dr. Neuwirt: Směrnice EP a Rady 2002/58/ES o soukromí v elektronických komunikacích musí být samozřejmě implementována do českého právního řádu. Implementace je provedena částečně zákonem č. 480/2004 Sb., ale především novým zákonem o elektronických komunikacích. Očekávám, že by tyto dvě normy měly zajistit harmonizaci českého právního řádu s touto směrnicí.

Dr. Kučerová: Podle nového zákona

Kdo zastupoval ÚOOÚ při jednání s předkladateli nového zákona o elektronických komunikacích? Jak probíhala příprava legislativy o ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích – a jak vlastní jednání?

Dr. Neuwirt: Právní normy, jak zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, tak zákon o elektronických komunikacích, připravovalo Ministerstvo informatiky ČR (MI). Hned v úvodu jednání jsme dali najevo, že Úřad je připraven ohlídat správnost těch částí zákona, které se dotýkají ochrany osobních údajů. ÚOOÚ se ovšem nepodílel na překladu evropských směrnic, které tento zákon implementuje, ani se neúčastnil jednání, která měla provést jejich výklad nebo zvolit vhodný způsob, jak směrnice promítnout do českého práva. Měli jsme však jasnou představu, jak přenést do zákona tu část, která se týká ochrany osobních údajů. O tom probíhala jednání s MI, která vedla paní náměstkyně Dr. Kučerová. Detailní záležitosti řešil ředitel legislativního a právního odboru JUDr. Bartík.

Dr. Kučerová: V rámci vládního legislativního procesu je pozice Úřadu významná. Svědčí o tom i fakt, že jsem byla vyzvána panem doktorem Burešem, tehdy místopředsedou Legislativní rady vlády (LRV), nyní jejím předsedou, abych se stala jedním ze zpravodajů k návrhu zákona o elektronických komunikacích pro jednání LRV. Přímo jsem se účastnila jednání LRV a mohla tak přednést všechny výhrady

ÚOOÚ, které by se nám jinak nepodařilo v rámci standardního legislativního procesu vyřešit s MI, gestorem právní úpravy zákona o elektronických komunikacích. Již v této fázi se nám zdařilo do zákona vtělit pro nás nejdůležitější princip: aby kompetence ÚOOÚ byla nezpochybnitelná. Jistou dobu totiž přetrvávaly rozpaky nad tím, zda dozor nad zpracováním osobních údajů má být svěřen ÚOOÚ, anebo Českému telekomunikačnímu úřadu (ČTÚ). V evropském prostředí je působnost v oblasti ochrany osobních údajů v elektronických komunikacích ne vždy svěřena ochranářům soukromí; vykonávají ji i příslušné telekomunikační úřady. Jsem ráda, že MI pochopilo záměr Úřadu, který prosazoval, aby dozor nad ochranou osobních údajů v České republice nebyl roztříštěn. MI umožnilo, aby zmíněné ustanovení bylo prezentováno v rámci vládního návrhu jako definitivní názor. V roce 2004 jej pak akceptoval Parlament ČR.

Porozuměla-li jsem dobře, předstihli jsme tímto rozhodnutím mnohem vyspělejší evropské země?

Dr. Neuwirt: Dozorová kompetence nad ochranou osobních údajů v Evropě je stanovena všeobecnou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

V ní je jasně řečeno, za jakých okolností se má dozor vykonávat. V této souvislosti je situace jednotná, neboť byly zřízeny dozorové úřady pro ochranu osobních údajů. Je samozřejmě škoda, že směrnice 2002/58/ES, týkající se zpracování osobních údajů a ochrany soukromí v oblasti elektronických komunikací, nestanoví dozorovou kompetenci v rámci EU. Bohužel směrnice nechává na libovůli každého státu, aby dozor, který ukládá, vykonávaly instituce různého typu, a to podle rozhodnutí o výhodnosti pro jednotlivé státy. Právě nejednotnost komplikuje vzájemnou spolupráci. Úřad dosud spolupracoval zejména s partnerskými evropskými úřady pro ochranu osobních údajů. Nyní, když v rámci ČR získal kompetence dozoru — podle zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti i podle nového zákona o elektronických komunikacích — je jeho povinností komunikovat s dalšími institucemi, které nemají

v působnosti ochranu osobních údajů primárně, ale spíše dozorovou pravomoc nad telekomunikačním provozem a nakládáním s informacemi v oblasti elektronických komunikací. Například při plnění povinnosti, kterou nám dává současný právní předpis tzv. antispamového zákona (což je mimochodem dosti zavádějící pojmenování zákona o některých službách informační společnosti), musíme komunikovat nejenom s partnerským úřady pro ochranu osobních údajů, ale i s úřady telekomunikačními a ještě jinými, které se na první pohled mohou zdát této problematice vzdáleny.

Můžete uvést konkrétní příklad?

Ing. Novák: V Rakousku se jedná o Federální ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie. Belgie řeší tuto problematiku prostřednictvím Komise pro ochranu soukromí a Federální hospodářské správy, generálního ředitelství pro výkon práva a zprostředkování smíru. Na Kypru je to Úřad komisaře pro ochranu osobních údajů, v Dánsku ombudsman pro spotřebitele. Ve Francii se bojem proti nevyžádaným sdělením zabývá Komise pro ochranu dat, v Řecku Úřad pro ochranu dat, podobně jako i v Itálii či Španělsku; na Maltě Úřad komisaře pro ochranu dat. V Nizozemsku dozor vykonává Regulátor elektronických komunikací a Úřad pro ochranu dat. V Irsku má problematiku nevyžádaných obchodních sdělení na svých bedrech Ministerstvo pro komunikaci, mořské a přírodní zdroje a Úřad komisaře pro ochranu dat. Dozorové orgány těchto evropských států, jsem zmínil proto, že se v únoru dohodly na koordinovaném postupu v boji proti spamu v elektronické poště, na sdílení informací a vyřizování stížností přes hranice států. ÚOOÚ je – jak jinak – mezi nimi.

Jedná se skutečně o velice různorodé organizace. Vystačí však i samotný český ÚOOÚ, byť se všemi kompetencemi, na zapeklitou situaci v tuzemských elektronických komunikacích a telekomunikacích? Nebudou mu chybět detailní znalosti prostředí a především zkušenosti z tohoto dynamického oboru?

Dr. Neuwirt: Samozřejmě budeme spolupracovat s Českým telekomunikačním úřadem (ČTÚ). Plánujeme schůzku s panem předsedou. Následovat budou jednání, na nichž bychom si společně vyjasnili v rámci českého práva působnost v ochraně osobních údajů obou dvou institucí.

Dr. Kučerová: Oficiální jednání s ČTÚ je otázkou pracovní schůzky vedoucích představitelů úřadů. Na úvodní schůzku by pak měla navazovat pracovní setkání expertů, kteří se touto agendou zabývají. Kromě orgánů států však působí v ČR celá řada nevládních organizací zastupujících

subjekty působící v oblasti elektronických komunikací. A dále tuto skupinu představují i sdružení zabývající se ochranou práv spotřebitele nebo reprezentující jak zájmy subjektů z oblasti marketingu, tak i ty subjekty, k nimž je marketing směřován. S některými z nich Úřad jednal a nepochybně i do budoucna jednat bude.

Hodlá ÚOOÚ v rámci své interní struktury vyčlenit speciální odbor, jenž by v budoucnu vykonával dozor nad dodržováním daného právního předpisu zákona o elektronických komunikacích?

Dr. Neuwirt: Úřad nemůže na různé své působnosti vyčleňovat útvary, které by postupovaly zcela samostatně, poněvadž jak stížnostní agenda, tak správní řízení mají společné prvky. Například pro speciální zpracovávání stížností na nevyžádaná obchodní sdělení (NOS) podle zákona č. 480/2004 Sb. jsme rozdělili kompetence mezi jednotlivé útvary. Stížnost prochází od odboru informatiky až po skupinu, která byla vytvořena kolem jednoho z inspektorů specializovaného na tuto oblast. V zájmu efektivnějšího zabezpečení dozorových povinností došlo k reorganizaci složek Úřadu vykonávajících dozor a zabývajících se stížnostní agendou obecně. Celá tato oblast je svěřena do pravomoci nově ustanovené sekce správního řízení, kterou řídí paní náměstkyně, jež koordinuje spolupráci jednotlivých útvarů.

Dr. Kučerová: Máme za sebou zatím několikaměsíční zkušenost s aplikací zákona 480/2004 Sb. To pro nás znamená jistou výhodu pro přípravu na nový zákon o elektronických komunikacích. Zde se dá očekávat zejména v prvopočátku určitý nárůst stížností. Protože podnětů ke kontrole na zaslání NOS bylo velice mnoho, museli jsme vytvořit jistá opatření, jak je nejenom přijímat, ale také analyzovat. Na základě tohoto poznatku se vytvořila zvláštní kontrolní skupina, která vede kontrolní řízení. Na základě jejích výsledků se potom vedou navazující řízení správní. Vzhledem k tomu, že šíření nevyžádaných obchodních sdělení může mít i znaky trestné činnosti, učinili jsme již první příslušné kroky vůči kompetentním orgánům státní moci. Postupně sbíráme poznatky. Myslím, že je to dobrá zkušenost i pro podobný postup při aplikaci působnosti Úřadu podle zákona o elektronických komunikacích.

Jaká je role odboru informatiky ve struktuře ÚOOÚ v rámci vykonávání působnosti podle zákona č. 480/2002 Sb.?

Ing. Novák: Vzhledem k tomu, že obchodní sdělení se dotýkají technických prostředků šíření, tak stížnost je primárně posuzována v odboru informatiky. V zájmu dobré informovanosti veřejnosti a zjednodušení podávání stížnosti byla zřízena na webových stránkách Úřadu samostatná rubrika

<http://www.uouu.cz/spam.php3>, v níž je možné nalézt potřebný výklad problematiky i speciální formulář, jehož vyplnění usnadňuje stěžovatelům učinit podání. Je-li odborem informatiky stížnost shledána jako oprávněná, je postoupena příslušným útvarům k dalšímu šetření.

Dr. Kučerová: Na odboru informatiky pracují experti na oblast elektronických komunikací, takže je logické, že první analýzu stížnosti a podnětů provádějí právě oni. Na ně navazují pracovníci, kteří vykonávají standardní kontrolní činnost a aplikují odpovídající metody. Odborná analýza je prováděna opět specialistou.

Dr. Neuwirt: Vedoucí odboru informatiky se mimo jiné účastní evropských jednání o boji proti spamingu v rámci CNSA (Contact Network of Spam Enforcement Authorities). Síť úřadů prověřených bojem proti spamu byla zřízena na podnět Komise pro informační společnost a média EU. Umožňuje sdílení informací a osvědčených postupů při provádění antisпамových právních předpisů národními orgány členských států EU a EHP. V této pracovní skupině má Úřad dva zástupce. Odborníci z odboru informatiky se také účastní práce ve zvláštní specializované skupině pro ochranu osobních údajů v telekomunikacích, která se schází dvakrát ročně a řeší nejenom telekomunikační záležitosti, ale i problémy s novými technologiemi, radiofrekvencními identifikacemi, elektronickými kartami apod. V čele této tzv. „Berlínské skupiny“ je prof. Hansjürgen Garstka, šéf zemského dozorového úřadu pro ochranu osobních dat v Berlíně. Středem zájmu našeho Úřadu je být v této oblasti aktivní, udržet si efektivní pracovní vztahy s partnerskými zahraničními úřady a participovat při návrhu řešení problémů, které moderní technologie generují.

Kolik stížností zatím Úřad obdržel, kolik již provedl kontrol a kolik jich vyřídil?

Ing. Novák: Do poloviny února 2005 bylo přijato 390 podnětů. Z nich drtivou většinu lze klasifikovat jako stížnosti oprávněné. Konkrétně 335 jich bylo předáno k dalšímu řízení. Necelých 10 % představují stížnosti neoprávněné.

Dr. Kučerová: Každý, kdo nám posílá stížnost, je samozřejmě přesvědčen, že jde o nevyžádané obchodní sdělení. Stěžovatelé očekávají razantní postupy. Jistým rozčarováním pro ně může být, neztotožní-li se Úřad s jejich názorem a jejich stížnost shledá jako neoprávněnou. Těch případů však není mnoho. Je samozřejmě problém, pokud je občan obtěžován např. prostřednictvím mobilní telefonní sítě. Obdržet důkazní prostředek o tom, že do jeho telefonu mu přišlo jakési nevyžádané obchodní sdělení, je mnohem složitější ve srovnání třeba s tím, přijde-li takovéto sdělení faxem či elektronickou poštou.

Proto převládají podání, kde dochází k rozesílání nevyžádaných sdělení prostřednictvím Internetu. V prvopočátku aplikace zákona č. 480/2004 Sb. jsme také řešili, zda do jeho působnosti spadá telemarketing. První obecné odpovědi ze strany Ml byly v tomto směru velmi liberální. Úřad do této problematiky vstoupil později než Ml. Jako spoluvůrce zákona musel přijmout některá přísnější kritéria s tím, že v případě telemarketingu nejde primárně o formu sdělení, ale o obsah. Veřejnost si bohužel často mylně představuje, že jsme schopni prokázat trestně právní aktivitu hned poté, co zákon nabude účinnosti. Někdy mám dokonce pocit, že jsme kritizováni za to, že v tomto směru nezveřejňujeme až tolik informací. Jenže činnost Úřadu právě v této kontrolní působnosti se teprve rozvíjí. V budoucnu ovšem budeme mít zájem dovést k odpovědnosti ty subjekty, které porušily či porušují své zákonné povinnosti.

Jakou účinnost očekáváte od zákona č. 480/2004 Sb. či od zákona o elektronických komunikacích?

Dr. Neuwirt: Jestliže hovoříme o právních aspektech nevyžádaných obchodních sdělení a právních aspektech elektronických komunikací, je čtenářům třeba vysvětlit, že zákon o některých službách informační společnosti není fakticky antispamový zákon, ačkoli hovorově tak bývá označován. Nelze tedy od něj ani očekávat, že vymýtí problém spamingu. Čtenáři vašeho časopisu mají praktické zkušenosti s různými spamovými zprávami šířenými po Internetu a vědí, že 99 % těchto sdělení přichází ze zahraničí, a to ze zahraničí mimo Evropskou unii, takže tam už dozorová kompetence Úřadu vůbec nemůže regulovat špatnou praxi. Od nového zákona o elektronických komunikacích si nelze slibovat ani to, že jeho schválením dramaticky poklesne rozesílání nevyžádané pošty, nevyžádaných sdělení, třeba i na mobilní telefony. Chceme ovšem postihnout české spamery, instituce, které rozesílají nevyžádanou a obtěžující poštu. Cílem je, aby po České republice nebyla rozesílána z jejího území obtěžující sdělení, resp. aby také z ČR neodcházela taková sdělení do zahraničí. Efektivnost boje proti spamingu bohužel nespočívá primárně pouze na právních předpisech. Spameři totiž nerespektují žádné právní normy, využívají jenom výhod a znalostí technického prostředí, kde posílají různé informace, jimiž zahlcují kyberprostor a naše e-mailové schránky.

Přichází zprávy adresované přímo úřadu, s nimiž byste podle „antispamového“ zákona udělali „krátký proces“?

Ing. Novák: Takových zpráv nám přichází dost. Sám jsem již několikrát odolal pokušení napsat vlastní stížnost. Těším se na den, kdy nedostaneme žád-

nou podobnou zprávu či dokonce žádnou stížnost.

Dr. Neuwirt: Drtivá většina spamové pošty přichází do e-mailové schránky Úřadu ze zahraničí, z území mimo EU. V těchto případech nezbývá nic jiného než nastavit efektivní antispamový filtr a vymazávat tyto zprávy ze svých e-mailových schránek. Nelze očekávat nějaká efektivní řešení, protože koneckonců i zkušenosti z USA ukazují, že vlastní právní předpis nezlikvidoval rozesílání spamu. Přitom v USA je protispamový zákon velmi přísný. Spameři zareagovali tak, že nevyžádaná sdělení posílají ze serverů umístěných mimo USA, kam pravomoc příslušných orgánů nedosahuje. A také některé „české“ kauzy z poslední doby ukazují, že právě ti, kdo zacházejí až do oblastí trestné činnosti, rozesílají informace ze serveru v zahraničí. Úřad těžko může kontrolovat takového provozovatele. Navíc odesílatel se často snaží své aktivity nejrůznějšími způsoby komplikovat, aby pátrání po něm bylo co nejobtížnější.

Pokud obdržíte stížnost na nevyžádané obchodní sdělení, informujete „spamera“ o tom, že se stává předmětem řízení?

Ing. Novák: Samozřejmě. Úřad toho, kdo rozesílá podezřelou zprávu, musí informovat. Nekontaktuje ho ale již naše skupina, ale další úsek v rámci Úřadu. Prioritou je snaha získat maximum informací od stěžovatele a pak v dalších krocích, pokud nastoupí oficiální správní řízení, komunikujeme i s odesílatelem.

Na které případy je zákon č. 480/2004 Sb. „krátký“?

Dr. Neuwirt: V souvislosti s nevyžádanými komunikacemi – ať již to jsou sdělení obchodní či jiná – je škála zneužívání technických prostředků vůči soukromí jednotlivců poměrně široká. Příkladem je služba G-mail, s kterou přišel Google. Také přibývá afér, kdy si firma či jedinec pronajme telefonní linku a podvodem se finančně „zhojí“ na koncových uživatelích, kteří zaplatí vysoké částky za své telefonní účty. Zde je potřeba vtáhnout do hry i poskytovatele telekomunikačních služeb. Často bývá pozdě, když vstupuje do procesu Úřad. Podle mého názoru zvláště pronajímání některých telekomunikačních služeb by mělo podléhat právní (nebo minimálně seberegulační) proceduře už na úrovni příslušných providerů. Pronajímání telefonní linky zahraniční společnosti nebo osobě, o které nic nevím, ani nevím pro jaké zprávy či jakou službu si telefonní spojení pronajímá – to je opravdu lehkovážně. I jako občan jsem uvítal první opatření, které koncem února 2005 vzešlo z podnětu předsedy ČTÚ. Členové Asociace provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí se dohodli na pravidlech, jež mají zamezit podvodům s přesměrováním telefonních linek při vytáčeném připojení k Internetu – a která budou součástí

dotatku k propojovacím smlouvám mezi operátory.

Bohužel ovšem ti, kteří zneužívají telekomunikace pro invazi do soukromí občanů, jsou zpravidla velmi zdatnými odborníky v řadě oblastí. Spoléhají na to, že než se odhalí jejich trestná (či přinejmenším nečestná) činnost, mají z ní po tu dobu značný profit. Nu a pak, když to někdo objeví a spustí se mediální křik, službu odstaví a vymýšlejí činnosti jiné. V této záležitosti bude třeba společně s ČTÚ dále apelovat a vyvinout tlak na poskytovatele telekomunikačních služeb a připravit přijetí přísnějších interních předpisů. To konec konců funguje v řadě států Evropské unie, kdy u velkých společností různého typu jsou přijímány etické kodexy správné praxe, tzv. binding corporate rules. Velkou část etických kodexů samozřejmě tvoří právě ochrana soukromí a osobních údajů. Firmy mají i určitou možnost využít vnitřní sankční režim a nemusí tedy čekat, až zákonodárce přijme určitá právní ustanovení. Slušné firmy, které chtějí poskytovat své služby čestným způsobem, přijímají vnitřní sebe-regulační principy, zaměřené na to, aby nedocházelo k invazivnímu chování vůči soukromí jedinců.

Tato řešení umožnil až zákon o elektronických komunikacích?

Dr. Kučerová: Myslím si, že ano. Dalším účinným nástrojem k tomu, aby někdo své chování umravnil, je hrozba sankcí. Již v zákoně 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, který prošel v loňském roce novelizací, se nám podařilo vyladit to, co jsme potřebovali jako posílení faktu, že Úřad je typickým dozorovým úřadem, vykonavatelem státní moci. Podařilo se nám vyladit sankční ustanovení zákona 101/2000 Sb. v kontextu s obdobnými ustanoveními připravovaných nových zákonů, ať již šlo o zákon o některých službách informační společnosti či nový zákon o elektronických komunikacích. Uložili jsme tam i některé nové povinnosti subjektům, které sice vykonávají působnost podle zákona o elektronických komunikacích, ale v jejich činnosti jde současně o zpracování osobních údajů, které tak samozřejmě v obecném rámci podléhají povinnosti podle zákona o ochraně osobních údajů.

Zmínila jste sankce. Jak vysoká je pokuta, která hrozí subjektům nerespektujícím dané směrnice o ochraně osobních údajů a soukromí v zákonech týkajících se elektronických komunikací?

Dr. Kučerová: Vláda ČR v roce 2004 schválila novou koncepci správního trestání, takže i my jsme se museli přizpůsobit tomuto vládnímu záměru. Pokud jde o vyšší sankci, jsou novelizovaná opatření velmi obdobná. Zmiňovaný zákon 480/2004 Sb. stanoví maximální hranici pokuty za porušení povinností na 10 mil. Kč. Podobné kritérium zvolil i nedávno přijatý zákon o elektro-

nických komunikacích, kde sankce, mám-li hovořit o maximální hranici, u právnických osob, mohou dosáhnout také 10 mil. Kč.

Na závěr prosím zmiňte, v čem se ještě vzájemně budou doplňovat právní předpisy o ochraně osobních údajů a ochraně soukromí v oblasti elektronických komunikací v novém telekomunikačním zákoně a zákoně o některých službách informační společnosti?

Dr. Kučerová: Mám-li srovnat speciální ustanovení, která obsahuje zákon o elektronických komunikacích a ustanovení zákona 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, tak se působnost Úřadu týká takzvané nevyžádané obchodní komunikace a nevyžádaných obchodních sdělení. Zato zákon o elektronických komunikacích se dotýká celého balíku práv a povinností týkajících se prostředí elektronických komunikací obecně, tedy včetně tzv. nevyžádané komunikace. Tady se pak již nerozlišuje, na rozdíl od zákona, č. 480/2004 Sb., zda obsahem zprávy je obchodní sdělení či jiná zpráva.

Tím se působnost oproti zákonu o některých službách informační společnosti rozšiřuje, protože už není úzce zaměřená na typy zpráv definované jako obchodní sdělení, a to na celou oblast elektronických komunikací

a zaslání zpráv. Ovšem Úřad pro ochranu osobních údajů nemá kompetenci v dozoru nad dodržováním povinností sám. Tím obecným dozorovým orgánem v oblasti elektronických komunikací je Český telekomunikační úřad, kterému je tato působnost svěřena zvláštním zákonem. Proto bude nezbytné společně s ČTÚ vymezit rámec jednotlivých kompetencí. To proto, aby nedocházelo ke křížení, nebo dokonce k duplicitě dozorové činnosti, což považuji od počátku aplikace nového zákona o elektronických komunikacích za velmi důležité. Jiné významné ustanovení tohoto zákona představuje §93. Ten se týká zneužití elektronické adresy odesílatele. Obsahuje zákaz použít adresu elektronické pošty pro odeslání zprávy, nebo zpráv třetím osobám bez souhlasu držitele této adresy. Stejný princip, který dnes aplikujeme podle zákona č. 480/2004 Sb., budeme proto používat i pro příchod jakékoli nevyžádané elektronické komunikace, právě aplikací nového zákona. Také zákon o některých službách informační společnosti bohužel „jakoby pozapomněl“ na fyzické osoby; sankce jsou totiž směřovány jenom vůči právnickým osobám. To se sice zdá logické, neboť obchodní sdělení by měl šířit jenom ekonomický subjekt, který vykonává obchodní aktivity; jenže ukazuje se, že právě obchodní subjekty se mohou

skrývat za fyzické osoby, které za ně rozesílají obchodní sdělení. Už jsme se s tímto případem také setkali.

To samo ovšem nezbavuje obchodní subjekt výše zmíněných povinností. Jde o sdělení, která se týkají činnosti subjektu v pozici právnické osoby a nebo fyzické osoby samostatně podnikající. Fyzická osoba, přes jejíž e-mailovou schránku může docházet k rozesílání sdělení, zde vstupuje „do hry“ až na základě vztahu s původcem šířeného sdělení; tím je vždy subjekt vykonávající obchodní aktivity. Nedostatek „protispamového zákona“ byl v tom, že fyzické osoby byly až dosud postihovány podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Hlava 7 nového zákona o elektronických komunikacích nyní pamatuje nejen na správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, ale také na přestupky, kterých se dopouštějí nebo mohou dopouštět fyzické osoby. Takže v tomto ohledu je zákon de facto významně doplněn. Osobně tedy předpokládám, že zákon o elektronických komunikacích velmi rozšíří paletu působnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Děkuji za rozhovor a přeji ochráncům našeho soukromí mnoho štěstí.

Noh